

REPowerEU: Een plan om de afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen snel te verminderen en de groene transitie te bespoedigen*

Brussel, 18 mei 2022

De Europese Commissie heeft vandaag het [REPowerEU-plan](#) gepresenteerd, in reactie op de beproevingen en de verstoring van de mondiale energiemarkt als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne. Het is om twee redenen urgent om het Europese energiesysteem om te vormen: **om een einde te maken aan de afhankelijkheid van de EU van Russische fossiele brandstoffen**, die worden gebruikt als economisch en politiek wapen en de Europese belastingbetaler jaarlijks bijna 100 miljard euro kosten, en **om de klimaatcrisis aan te pakken**. Door als Unie op te treden kan Europa haar afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen sneller afbouwen. [85 % van de Europeanen](#) is van mening dat de EU haar afhankelijkheid van Russisch gas en Russische olie zo snel mogelijk moet afbouwen om Oekraïne te ondersteunen. De maatregelen in het REPowerEU-plan kunnen aan deze ambitie beantwoorden door middel van **energiebesparingen, diversificatie van de energievoorziening en een versnelde uitrol van hernieuwbare energie** ter vervanging van fossiele brandstoffen in woningen, de industrie en elektriciteitsopwekking.

De groene transformatie **zal de economische groei, veiligheid en klimaatactie voor Europa en onze partners versterken**. De herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility – RRF) vormt de kern van het REPowerEU-plan en ondersteunt de gecoördineerde planning en financiering van grensoverschrijdende en nationale infrastructuur en van energieprojecten en -hervormingen. De Commissie stelt voor om gerichte [wijzigingen](#) aan te brengen in de [RRF-verordening](#) om specifieke REPowerEU-hoofdstukken op te nemen in de bestaande herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten, naast de vele relevante hervormingen en investeringen die reeds in de herstel- en veerkrachtplannen zijn opgenomen. De landspecifieke aanbevelingen in de cyclus van het Europees Semester 2022 zullen in dit proces worden meegenomen.

Energie besparen

Energiebesparing is de snelste en goedkoopste manier om de huidige energiecrisis aan te pakken en de rekeningen te verlagen. De Commissie stelt voor de energie-efficiëntie maatregelen op lange termijn te versterken, met inbegrip van een **verhoging van de bindende energie-efficiëntiedoelstelling van 9 % tot 13 %** in het kader van het Fit for 55-pakket van de Europese Green Deal-wetgeving. Energiebesparing zal ertoe bijdragen dat we de komende winter beter voorbereid zijn op mogelijke problemen. Daarom heeft de Commissie vandaag ook een ["EU-mededeling over energiebesparing"](#) gepubliceerd met een beschrijving van de **gedragsveranderingen op korte termijn die de vraag naar gas en olie met 5 % kunnen doen dalen** en waarin de lidstaten worden aangemoedigd specifieke communicatiecampagnes te starten die gericht zijn op huishoudens en de industrie. De lidstaten worden ook aangemoedigd om **fiscale maatregelen te nemen om energiebesparingen aan te moedigen**, zoals verlaagde btw-tarieven voor energie-efficiënte verwarmingssystemen, isolatie van gebouwen en apparaten en producten. De Commissie stelt ook **noodmaatregelen** vast in geval van ernstige verstoring van de voorziening. Zij zal tevens richtsnoeren over prioriteitscriteria voor afnemers geven en een gecoördineerd EU-plan voor het terugdringen van de vraag faciliteren.

Diversifiëring van de voorziening en ondersteuning van onze internationale partners

De EU werkt al enkele maanden samen met internationale partners **om de voorziening te diversifiëren** en heeft **een recordniveau van LNG-invoer en meer gasleveringen via pijpleidingen veiliggesteld**. Het onlangs opgerichte [EU-Energieplatform](#), ondersteund door regionale taskforces, zal vrijwillige gezamenlijke aankopen van gas, LNG en waterstof mogelijk maken door de vraag te bundelen, het infrastructuurgebruik te optimaliseren en de contacten met leveranciers te coördineren. Als volgende stap, en in navolging van de ambitie van het gemeenschappelijke programma voor de aankoop van vaccins, zal de Commissie de ontwikkeling overwegen van een **"gezamenlijk aankoopmechanisme"** dat namens de deelnemende lidstaten over gasaankopen zal onderhandelen en contracten zal afsluiten. De Commissie overweegt ook wetgevingsmaatregelen om voor te schrijven dat de lidstaten hun gasvoorziening in de loop van de tijd diversifiëren. Het platform zal ook de gezamenlijke aankoop van hernieuwbare waterstof mogelijk

maken.

De vandaag goedgekeurde [externe energiestrategie van de EU](#) zal de diversificatie van energie vergemakkelijken en langetermijnpartnerschappen met leveranciers opbouwen, met inbegrip van samenwerking op het gebied van waterstof of andere groene technologieën. In overeenstemming met de Global Gateway geeft de strategie prioriteit aan het engagement van de EU voor de **wereldwijde groene en rechtvaardige energietransitie**, het bevorderen van energiebesparingen en -efficiëntie om de druk op de prijzen te verminderen, het stimuleren van de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en waterstof en het opvoeren van de energiediplomatie. In de Middellandse Zee en de Noordzee zullen belangrijke waterstofcorridors worden ontwikkeld. In het licht van de Russische agressie zal de EU **Oekraïne, Moldavië, de landen van de Westelijke Balkan en de landen van het Oostelijk Partnerschap en onze meest kwetsbare partners** ondersteunen. Met Oekraïne zullen wij blijven samenwerken om de voorzieningszekerheid en een goed functionerende energiesector te waarborgen en tegelijkertijd de weg vrij te maken voor de toekomstige handel in elektriciteit en hernieuwbare waterstof, en het energiesysteem in het kader van het **REPowerUkraine** -initiatief te herstellen.

De uitrol van hernieuwbare energiebronnen versnellen

Een sterke **opschaling en versnelling van hernieuwbare energie** voor elektriciteitsopwekking, industrie, gebouwen en vervoer zal onze onafhankelijkheid versnellen, een impuls geven aan de groene transitie en op termijn tot lagere prijzen leiden. De Commissie stelt voor het **kerndoel voor hernieuwbare energie voor 2030 te verhogen van 40 % naar 45 %** in het kader van het Fit for 55-pakket. Door deze algemene ambitieuzere ambitie vast te stellen, zal het kader worden gecreëerd voor andere initiatieven, waaronder:

- Een specifieke [EU-strategie voor zonne-energie](#) om **de fotovoltaïsche capaciteit te verdubbelen tegen 2025** en 600 GW te installeren tegen 2030.
- Een **initiatief voor zonnepaneeldaken** met een gefaseerde wettelijke verplichting om zonnepanelen te installeren op nieuwe openbare en bedrijfsgebouwen en nieuwe woongebouwen.
- **Verdubbeling van de inzet van warmtepompen** en maatregelen om geothermische en thermische zonne-energie te integreren in gemoderniseerde stads- en gemeentelijke verwarmingssystemen.
- Een [aanbeveling](#) van de Commissie om de **trage en complexe vergunningverlening voor grote projecten op het gebied van hernieuwbare energie aan te pakken**, en een gerichte [wijziging van de richtlijn hernieuwbare energie](#) om hernieuwbare energie te erkennen als een dwingend openbaar belang. De lidstaten moeten **specifieke "go-to"-gebieden voor hernieuwbare energie** opzetten, d.w.z. gebieden met minder milieurisico's en met **kortere en vereenvoudigde vergunningsprocedures**. Om dergelijke "go-to"-gebieden snel te kunnen identificeren, stelt de Commissie datasets over ecologisch gevoelige gebieden ter beschikking als onderdeel van haar [digitale karteringsinstrument](#) voor geografische gegevens met betrekking tot energie, industrie en infrastructuur.
- **Vaststelling van een streefcijfer van 10 miljoen ton aan binnenlandse productie van hernieuwbare waterstof** en 10 miljoen ton aan invoer tegen 2030, ter vervanging van aardgas, steenkool en olie in moeilijk koolstofvrij te maken industrie- en vervoerssectoren. Om de waterstofmarkt te versnellen, moeten de medewetgevers overeenstemming bereiken over hogere subdoelstellingen voor specifieke sectoren. De Commissie publiceert ook **twee gedelegeerde handelingen over de definitie en productie van hernieuwbare waterstof** om ervoor te zorgen dat de productie leidt tot netto minder koolstof. Om waterstofprojecten te versnellen, wordt 200 miljoen euro extra uitgetrokken voor onderzoek, en de Commissie verbindt zich ertoe de beoordeling van de eerste belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang tegen de zomer af te ronden.
- Een [actieplan voor biomethaan](#) omvat instrumenten, waaronder een nieuwe industriële alliantie voor biomethaan en financiële stimulansen om de productie tegen 2030 te verhogen tot 35 miljard m³, onder meer via het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Vermindering van het verbruik van fossiele brandstoffen in de industrie en het vervoer

De vervanging van steenkool, olie en aardgas in industriële processen zal de uitstoot van broeikasgassen verminderen en de veiligheid en het concurrentievermogen verbeteren. Energiebesparingen, efficiëntie, vervanging van brandstoffen, elektrificatie en een groter gebruik van hernieuwbare waterstof, biogas en biomethaan door de **industrie zouden tegen 2030 tot 35 miljard m³ aardgas kunnen besparen**, bovenop wat in de Fit for 55-voorstellen is voorzien.

De Commissie zal koolstofcontracten ter verrekening van verschillen uitrollen ter ondersteuning van

het gebruik van groene waterstof door de industrie en specifieke financiering voor REPowerEU in het kader van het innovatiefonds, **waarbij de inkomsten uit de handel in emissierechten worden gebruikt** om de vermindering van de afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen verder te ondersteunen. De Commissie geeft ook richtsnoeren over **hernieuwbare energie en stroomafnameovereenkomsten** en zal samen met de Europese Investeringsbank een technisch adviesmechanisme ter beschikking stellen. Om het technologische en industriële leiderschap op het gebied van zonne-energie en waterstof te behouden en terug te winnen en de beroepsbevolking te ondersteunen, stelt de Commissie voor een EU-alliantie voor de zonne-industrie en een grootschalig partnerschap voor vaardigheden op te richten. De Commissie zal ook intensiever werken aan de levering van kritieke grondstoffen en daarvoor een wetgevingsvoorstel opstellen.

Om **de energiebesparingen en -efficiëntie in de vervoerssector te verbeteren** en de overgang naar emissievrije voertuigen te versnellen, zal de Commissie een pakket "Vergroening van het goederenvervoer" presenteren, dat gericht is op een aanzienlijke verhoging van de energie-efficiëntie in de sector, en een wetgevingsinitiatief overwegen om het aandeel van emissievrije voertuigen in de grotere wagenparken in de particuliere en de publieke sector te verhogen. De mededeling over duurzame energie van de EU bevat ook tal van aanbevelingen aan steden, regio's en nationale overheden die doeltreffend kunnen bijdragen aan de vervanging van fossiele brandstoffen in de vervoerssector.

Slimme investeringen

Voor de verwezenlijking van de REPowerEU-doelstellingen is **tussen nu en 2027 een extra investering van 210 miljard euro** nodig. Dit is te beschouwen als een aanbetaling op onze onafhankelijkheid en veiligheid. Het terugdringen van de invoer van fossiele brandstoffen uit Rusland kan ons ook **een besparing van bijna 100 miljard euro per jaar opleveren**. Deze investeringen moeten worden gefinancierd door de particuliere en de publieke sector, en wel op nationaal, grensoverschrijdend en EU-niveau.

Ter ondersteuning van REPowerEU is al **225 miljard euro beschikbaar** in de vorm van **leningen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit**. De Commissie heeft vandaag wetgeving en richtsnoeren voor de lidstaten vastgesteld over de wijze waarop zij hun herstel- en veerkrachtplannen kunnen wijzigen en aanvullen in het kader van REPowerEU. Daarnaast stelt de Commissie voor om **de financiële enveloppe van de herstel- en veerkrachtfaciliteit te verhogen met 20 miljard euro aan subsidies uit de verkoop van emissierechten uit het EU-emissiehandelssysteem** die momenteel in de marktstabiliteitsreserve worden gehouden en op zodanige wijze moeten worden geveild dat de markt niet wordt verstoord. Als zodanig vermindert het emissiehandelssysteem niet alleen de emissies en het gebruik van fossiele brandstoffen, maar worden ook de nodige middelen vrijgemaakt om tot energieonafhankelijkheid te komen.

In het kader van het huidige meerjarig financieel kader zal het cohesiebeleid al voor maximaal 100 miljard euro steun verlenen aan projecten voor decarbonisatie en de groene transitie, door te investeren in hernieuwbare energie, waterstof en infrastructuur. Een extra bedrag van **26,9 miljard euro** uit de **cohesiefondsen** kan beschikbaar worden gesteld voor vrijwillige overdrachten naar de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Daarnaast wordt nog eens **7,5 miljard euro uit het gemeenschappelijk landbouwbeleid** beschikbaar gesteld via vrijwillige overdrachten naar de herstel- en veerkrachtfaciliteit. De Commissie zal de beschikbare financiering voor de grootschalige oproep van het innovatiefonds voor 2022 dit najaar verdubbelen tot ongeveer 3 miljard euro.

De trans-Europese energienetwerken (TEN-E) hebben bijgedragen tot de totstandbrenging van een veerkrachtige en onderling verbonden gasinfrastructuur in de EU. **Beperkte aanvullende gasinfrastructuur**, geraamd op ongeveer 10 miljard euro aan investeringen, is nodig om de bestaande lijst van projecten van gemeenschappelijk belang (PGB's) aan te vullen en het toekomstige verlies aan Russische gasinvoer volledig te compenseren. Aan de vervangingsbehoeften van het komende decennium kan worden voldaan zonder vast te houden aan fossiele brandstoffen, gestrande activa te creëren of onze klimaatambities in het gedrang te brengen. Het versnellen van PGB's op het gebied van elektriciteit zal ook van essentieel belang zijn om het elektriciteitsnet aan te passen aan onze toekomstige behoeften. De **Connecting Europe Facility** zal dit ondersteunen, en de Commissie lanceert vandaag een **nieuwe oproep tot het indienen van voorstellen met een begroting van 800 miljoen euro**, en begin 2023 is er nog één gepland.

Achtergrond

Op 8 maart 2022 heeft de Commissie een [voorstel gedaan voor een plan](#) om Europa ruim vóór 2030 onafhankelijk te maken van Russische fossiele brandstoffen, in het licht van de Russische invasie van Oekraïne. Tijdens de Europese Raad van 24-25 maart zijn de EU-leiders het eens geworden over deze doelstelling en hebben zij de Commissie verzocht het gedetailleerde REPowerEU-plan, dat vandaag is aangenomen, op te stellen. De recente [onderbrekingen van de gaslevering aan Bulgarije en Polen](#)

tonen aan dat er dringend een oplossing moet komen voor de onbetrouwbare Russische energievoorziening.

De Commissie heeft vijf grootschalige en ongekeerde [sanctiepakketten](#) vastgesteld als reactie op de daden van agressie van Rusland tegen de territoriale integriteit van Oekraïne en de toenemende wreedheden tegen Oekraïense burgers en steden. De invoer van steenkool valt reeds onder de sanctieregeling, en de Commissie heeft voorstellen ingediend om olie tegen het einde van het jaar uit te faseren, die momenteel door de lidstaten worden besproken.

De [Europese Green Deal](#) is het plan voor groei op de lange termijn van de EU om Europa tegen 2050 klimaatneutraal te maken. Deze doelstelling is vastgelegd in de [Europese klimaatwet](#) en in de juridisch bindende toezegging om de netto-uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990. De Commissie heeft in juli 2021 het [Fit for 55](#)-wetgevingspakket gepresenteerd om deze doelstellingen te verwezenlijken; deze voorstellen kunnen ons gasverbruik tegen 2030 al met 30 % doen dalen, waarbij meer dan een derde van die besparingen het gevolg is van het behalen van de energie-efficiëntiedoelstelling van de EU.

Op 25 januari 2021 heeft de Europese Raad de Commissie en de hoge vertegenwoordiger verzocht een nieuwe [externe energiestrategie](#) op te stellen. De strategie koppelt energiezekerheid aan de wereldwijde overgang naar schone energie via extern energiebeleid en diplomatie, als reactie op de energiecrisis die is ontstaan door de Russische invasie van Oekraïne en de existentiële dreiging van klimaatverandering. De EU zal de energiezekerheid en de groene transitie van Oekraïne, Moldavië en de partnerlanden in zijn onmiddellijke nabijheid blijven ondersteunen. In de strategie wordt erkend dat de Russische invasie van Oekraïne een mondiale impact op de energiemarkten heeft, en met name ontwikkelingslanden treft. De EU zal wereldwijd steun blijven verlenen voor veilige, duurzame en betaalbare energie.

Meer informatie

[Mededeling van REPowerEU](#)

[Bijlagen bij de mededeling van REPowerEU](#)

[Werkdocument van de diensten van de Commissie: Investeringsbehoeften, waterstofversneller en biomethaanplan](#)

[EU-mededeling over energiebesparing](#)

[EU-strategie voor extern engagement op energiegebied](#)

[EU-strategie voor zonne-energie](#)

[Wijzigingen van de richtlijnen hernieuwbare energie, energieprestatie van gebouwen en energie-efficiëntie](#)

[Aanbeveling inzake vergunningsprocedures en stroomafnameovereenkomsten](#)

[Verordening tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit](#)

[Voorstel voor een verordening betreffende REPowerEU-hoofdstukken in de herstel- en veerkrachtplannen](#)

[Richtsnoeren voor herstel- en veerkrachtplannen in het kader van REPowerEU](#)

[V & A-memo over REPowerEU](#)

[Factsheet over REPowerEU-acties](#)

[Factsheet over de financiering van REPowerEU](#)

[Factsheet over de externe energiestrategie van de EU](#)

[Factsheet over energiebesparing](#)

[Factsheet over schone energie](#)

[Factsheet over schone industrie](#)

[Video over REPowerEU](#)

*: bijgewerkt op 18 mei 2022 — 16:50

Contactpersoon voor de pers:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Offshore wind farm in the North Sea](#)